

Parenting

Shiur# 350 | Dec 18th 2021

שפת אמת בראשית פרשת ויחי שנה תרלב

ויברך את יוסף. והקשו כי אין הברכה רק להנערים. אך כי כל ברכה הוא מבחי' יוסף שהוא להיות כל דבר נדבק ונקשר בשורשו שהוא חיות הנקודה הפנימיות מהש"י ממילא יש ברכה כי בשורש יש תמיד התחדשות. וכן בשבת כ' ויברך ויקדש מיני' מתברכין כל שיתא יומין ע"י שנתברר בשבת כי הש"י ברא כל הנבראים עי"ז ניתוסף להם חיות מחדש על כל ימי הבריאה. ובנ"י שמעידין ע"ז בש"ק מתברכין. וכ"פ אא"ז מו"ר ז"ל מ"ש וידגו כו' בקרב הארץ ובמד' פי' כדגים שפותחין פיהם לטיפה מים כאילו לא טעמו כו'. והוסיף הפי' אף שהם בקרב הארץ וע"כ עושין מעשים גשמיים. מ"מ יהי' עיקר החיות להש"י כמ"ש כי הם חיינו כו' ולהיות תמיד דבוק בשורש זה הברכה כנ"ל. וכ' ישימך כו' כאפרים כו'. וקשה כי רק כראובן ושמעון יהיו כו' ואמאי נתיחד הברכה ישימך כאפרים ומנשה. אך כי לאשר הי' דור שאחר השבטים ומ"מ נתעלו להיות בכללם. וזה ע"י הברכה כנ"ל להיות דבוק בשורש אף שהם למטה במדרגה. ובאופן זה יוכל להיות נמשך ברכה לכל איש ישראל מאבות הקדושים אף אלף דור כי השורש מהם. ובזה י"ל ג"כ מ"ש ויברך את יוסף. כיון שנתעלו בניו להיות שבטים. ממילא נתעלה הוא יותר [ועיין בזה"ק הטעם שיוסף לא נמנה בין השבטים כי נתעלה למעלה מבחי' שבטים ע"ש].

אגרא דכלה בראשית פרשת ויחי

בפסוק בך יברך ישראל לאמר ישימך אלקים כאפרים וכמנשה. יש להתבונן דהנה הגם שבירכם וחילקם לב' שבטים כראובן ושמעון, למה יברכו ישראל את בניהם רק בהם ולא יאמרו ישימך אלקים כראובן ושמעון ושאר שבטי ישורון, ומהו היתרון בהם, ועוד למה לא אמר לעיל בברכתם אחר פסוק המלאך הגואל וכו', והמתין בברכה הלזו עד ששם את אפרים לפני מנשה, והנראה דהנה ידוע כל התורה כלולה בעשרת הדברות, ועשרת הדברות כלולים בדיבור האחרון הוא לא תחמוד וכו' וכל אשר לרעך [שמות כ יז], והוא להתרצות בגזירותיו ית' אשר מנע ממנו הטוב ההוא הניתן לחבירו, ולחשוב כי הוא ית' הוא לבדו היודע הטוב והנאות לכל אדם ולא יקנא את חבירו, וכבר ידעת שהקנאה מוציאה את האדם מן העולם. ובהקדם עוד זאת ידוע כי התאוה והכבוד מוציאים גם כן את האדם וכו' (כמשארז"ל הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים וכו' [אבות פ"ד כ"א]), והוא כאשר ישפיע הש"י טובה אל האדם, לא יבקש בזה תאוה וכבוד ויבא להתגאות על חבירו בזאת הטובה, רק אדרבא יכנע לפני בוראו ויחשוב כי הוא מצד החסד מבוראו עליו, והנה יעקב אבינו כאשר שם את אפרים לפני מנשה, ראה

באפרים שלא נתגאה בטובה רק אדרבא וכו' וכו"ל, וראה במנשה שלא נתקנא באפרים, על כן בירכס בך יברך ישראל ישימך אלקים כאפרים מבלי גאות, וכמנשה מבלי קנאה על טובת חברו, והבן כי קצרתי.

Riddles of the week

#1

רש"י פרק מז פסוק יח

ויחי יעקב - למה פרשה זו סתומה לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם. ד"א שבקש לגלות את הקץ לבניו ונסתם ממנו (ב"ר):

תלמוד בבלי סנהדרין דף צז עמוד ב

אמר רבי יונתן תיפח עצמן של מחשבי קיצין שהיו אומרים כיון שהגיע את הקץ ולא בא שוב אינו בא אלא חכה לו שנאמר אם יתמהמה חכה לו.

פירוש המשניות סנהדרין ריש פרק י

היסוד השנים עשר:

ימות המשיח, והוא להאמין ולאמת שיבא ולא יחשב שיתאחר, אם יתמהמה חכה לו ולא ישים לו זמן ולא יעשה לו סברות במקראות להוציא זמן ביאתו, וחכמים אומרים (סנהדרין צו.) תיפח רוחן של מחשבי קיצין, ושיאמין שיהיה לו יתרון ומעלה וכבוד על כל המלכים שהיו מעולם כפי מה שנבאו עליו כל הנביאים ממשה רבינו ע"ה עד מלאכי ע"ה, ומי שהסתפק בו או נתמעט אצלו מעלתו כפר בתורה, שיעד בו בתורה בפירוש בפרשת בלעם ופרשת אתם נצבים, ומכלל יסוד זה שאין מלך לישראל אלא מבית דוד ומזרע שלמה בלבד וכל החולק על המשפחה הזאת כפר בשם הש"י ובדברי נביאיו:

רמב"ם פי"א מהלכות מלכים ה"א

וכל מי שאינו מאמין בו או מי שאינו מחכה לביאתו לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו.

#2

תלמוד בבלי שבועות דף כה עמוד א

איתמר שבועה שזרק פלוני צרור לים ושלא זרק רב אמר חייב ושמואל אמר פטור רב אמר חייב איתיה בלאו והן ושמואל אמר פטור ליתיה בלהבא.

שלחן ערוך יורה דעה סימן רלו סעיף ב

יש דברים שאפילו שיקר בשבועתו אינו חייב קרבן, כגון שנשבע לקיים המצוה ולא קיים, או שנשבע להרע לפלוני, כגון להכותו או לקללו. (אבל אם נשבע להכות עצמו, אע"פ שאינו רשאי, חיילא שבועה) (ב"י בשם הר"ן פ"ג דשבועות). ונשבע שיעשה חבירו דבר פלוני, כגון שיזרוק פלוני צרור לים או שלא יזרוק, וכיוצא בו; אבל

#3

אור החיים פרק נ פסוק כ

ואתם חשבתם וגו' אלהים חשבה לטובה והרי זה דומה למתכוין להשקות חבירו כוס מות והשקהו כוס יין שאינו מתחייב כלום, והרי הם פטורים וזכאים גם בדיני שמים.

תלמוד בבלי נזיר דף כג עמוד א – קידושין דף פא עמוד ב

תנו רבנן אישה הפרם וה' יסלח לה באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר שהיא צריכה כפרה וסליחה וכשהיה מגיע ר"ע אצל פסוק זה היה בוכה ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה טעון כפרה וסליחה המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה.

"The reasonable man adapts himself to the world: the unreasonable one persists in trying to adapt the world to himself. Therefore all progress depends on the unreasonable man."

George Bernard Shaw

This is the (great!) quote you were referring to @ 44 minutes and 30 seconds in the parenting class podcast.

Selected audio from our listeners

Answers to the Questions

Answers to the Question 1 *click here*

Answers to the Question 2 *click here*

Answers to the Question 3 *click here*

Answers to the Question 4 *click here*

Answers to the Question 5 *click here*

Answers to the Question 6 *click here*

Answers to the Question 7 *click here*

Answers to the Question 8 *click here*

Answers to the Question 9 *click here*

Answers to the Question 10 *click here*

Answers to the Question 11 *click here*

Answers to the Question 12 *click here*

Answers to the Question 13 *click here*

Answers to the Question 14 *click here*

Answers to the Question 15 *click here*

Answers to the questions 16 *click here*

Last Week's Riddles

Last week's riddles 1 *[click here](#)*

Last week's riddles 2 *[click here](#)*

Comments on the Shiur

Comments on the Shiur 1 *[click here](#)*

Comments on the Shiur 2 *[click here](#)*

Comments on the Shiur 3 *[click here](#)*

Shiur Suggestions

Shiur Suggestions 1 *[click here](#)*

Shiur Suggestions 2 *[click here](#)*

Selected emails from our listeners

Comments on the Show

Hi - Headlines is always fantastic, thank you. Greatly appreciate the parenting topic this past week: such an important public service! It was brilliant; I have sent it to all my kids. I found myself wondering several times whilst listening how and if certain things would apply to grandparents. So I would like to suggest/request grandparenting for a future episode. Many thanks and much Hatzlacha for your continued good work.

Kind regards

Mrs Jodi Kofsky

P.S. The Headlines book is being greatly enjoyed in our house.

Reb Dovid,

Ever since you spoke at the Kinus Hashluchim iv bin listening to your podcast and really enjoying it.

On this week's shiur you mentioned how you don't like the word obedience. You said all good things happen from ppl who spread their wings... Avraham was an Ivri etc.

Chassidus talks about this concept at great lengths and here are a few points.

In Tanya perek 41 the Baal Hatanya says how the Yisod Havodah is Kabalas Ol. (Like we see by har Sinai the Yidin were Makdim Naase before nishama)

The stress here is Yisod/foundation. A foundation of a building is not seen, not very pretty, but without it the building can't stand. The same is true in our avodas Hashem. Obedience is not gishmak, it's not where amazing things happen but it's the foundation that everything is built on. Many ppl get caught up with obedience and forgot to build the building but without Kabalas ol the building won't have a foundation, won't last and the person will many times go astray. In other words, am I using my talents and unique personality because I like to or because HaShem wants me to use them.

Many ask what was the chet Hamiraglim, if Moshe Rabainu wanted to rely on a nes then he didn't need spies but if he sent spy's then are they not supposed to say what

they saw? The rebbe explains that their mission was to see How they can conquer the land not IF they could conquer the land. The rebbe goes on to say that when a Yid uses his own intellect it always has to be built on the foundation of "I'm using my Sechel because HaShem wants me to use me Sechel" if the meraglim would have done that then they would not have made their mistake.

Another interesting thing that brings out this point is. The rebbe never told Shluchim exactly what to do, he spoke about the vision and wanted each of us to use our own unique personality to carry out that vision. The rebbe explained that a shliach on one hand has to be totally Batul (obedient) to the vision and at the same time use out his own koach to fulfill it.

So obedience is very important, it's the foundation of everything, but we have to make sure have to get stuck there.

As a yeshiva graduate writing english is not my strength so I hope what I wrote here makes some sense;)

Thanks again for your very interesting and and enlightening podcast.

If you are ever in central PA you are welcome to come visit:)

Hatzlacha in all you do.

Hirschel Gourarie

Chabad Penn State University

Show Suggestions

Could you do a show on cults in the jewish community, and when a "frum" community turns into total control.

Lazer F.

Answers to the Questions

Hi here are answers to this week's riddles

1. The Ahavas Emes asks the question. He answers that the kelalah applies only to those that know that there are 2 times moshiach could come 1. When we do teshuva, 2. Even without teshuva, so someone who says that we don't need to do teshuva rather just await moshiach, on him is the kelalah.

The sefer yodoi ba'kol says that it only applies if they see that moshiach isn't coming and gives up, however if it's after the time and they still believe and await moshiach, this is not a problem.

The birkas avraham answers that the kelalah is because they go against the ikrei ha'emunah, and he brings the rambam who says "Tipach ta'atan shel mechashvei ha'keitzim" meaning that its not a kelalah rather a tefillah that these people to teshuvah.

2. the klei chemdah asks this question, he answers that there's a chiluk between bein odom l'mokom to odom l'chaveiroi, because bein odom l'chaveiroi in the end if he isn't oiver he doesn't need a kapara but by bein odom l'mokoim he does because he still had a machshava ra'ah.

so this is what it means "Hasachas elokim oni" that after you are only "chashavtem lera'ah" butts till in truth "elokim chashva letoiva" so you only did a bad machshava and not a maiseh, so you have nothing to worry about.

see also the terumas ha'kri who is me'arech on this, see also the shu"t beis yitzchok (yo"d 8:8). see also Rav ovadya who brings a mochol form the malbim on this inyan.

3. I saw from rav Shlomo Kluger a vort. He says based on a medrash that yaakov was mesupak if he was going to die or not, so even though he made a shevua, it wasnt chal, therefore yaakov said "vechasahvti im avoisai" meaning that it was vadai that he will die so the shevua would be chal. but yosef was still mesupak if yaakov would die or not, so yosef said "onoichi e'eseh kidvarecha" meaning without making a shevua, so yaakov answers back "hishovo li" beacuse he knew he would die, so the posuk says "vayishava **loi**", so he made a shevua **according to yaakov's da'as**, so it was a good shevua.

so yaakov himself knew that the actual shevua is not chal itself because they were commanded not to take him out of mitzrayim, but its only that yaakov himself made them swear not to bury him in mitzrayim, so it became a meis mitzva which is kovod habriyos which is doiche any loi sa'aseh in the torah. but this is only according to yakov who knew he would die, however the gemara in ta'anis 5b says that yaakov didn't actually die, so there is no kovod habriyos! so rav shlomo kluger brings that the beis yosef (yo"d 160:5) that says that mechila be'oines is not mechila, and an odom godol who asks for something even though the person doesn't want to do it with a leiv sholeim however since he can't be mei'iz in front of the person, he does it against his own will, so too here by yosef he would request from pharaoh permission, pharaoh wouldn't be mei'iz in front of him so he is maskim without a leiv sholeim, so it is still not "beretzoin", so therefore he asked others to ask pharaoh for reshus so it wouldn't be "befonov" (in front of the person) so pharaoh could be mei'iz, so if pharaoh would be maskim then it would be b'leuiv sholeim, so it would come out that he wasn't oiver the shevua.

Thank you very much for your truly amazing podcasts as usual.

regards

Shloimy Berlin

R' Dovid,

Gut voch. In regards to the riddle this week about why Yaccov wanted to reveal the Ketz to his children in seeming contrast to what the Gemara teaches and the Rambam words about awaiting Moshiach every day, there's a beautiful explanation brought by the Lubavitcher Rebbe from a Sichah Shabbos Parshas Vayechi 1982 (printed in Likutei Sichos Volume 20). Below is one idea in my own words (please excuse the lengthy response), though it would be worthwhile to look it up in the original.

Yaccov wished to tell his children about the original Ketz, which at that point was to be during the time of Yetziyas Mitzrayim, in order that they should actively do their part to ensure that it doesn't get delayed further. As the Gemara in Sanhedrin says: Zachu Achishena. However, ultimately, Hashem did not want him to reveal it since then a very important component of the Yidden's birur in Galus would be missing. For their service of Hashem would be based on this revelation and "tip" from above and therefore would

be lacking their own initiative. The time of Moshiach will introduce an era where we will recognize that the world, on its own terms, is not a contradiction to Elokus. Therefore, the Avoda that prepares the world for Moshiach must be done by the Yidden on their own terms by using their own resources, talents and hard work.

This brings us to another question, what was Yaccov's hava amina? The Avos were a Marcava to Hashem, how can he think to do something that was contrary to the will of Hashem? One explanation is that that was precisely Yaacov's intention all along. By wishing to reveal the ketz to his children, Yaccov was instilling the ability within every Yid to wish for the revelation of the ketz every day and live a more elevated (i.e. Moshiach) lifestyle even while in Galus. Perhaps this is what the Rambam means that we should await Moshiach's coming every day. By anticipating Moshiach's coming every day, it inspires us to be ready and live a more elevated lifestyle even while in Galus which is fulfilling Yaacov's original intention.

Would love to hear your thoughts.

Best,

Rabbi Levi Levitin

לכבוד ר' דוד

א. לחכות לביאתו אינו סתירה לדעת מתי יבא, וגם אולי כל המקור של הגמ' של טיפח עצמותיו של מחכי קיצין הוא מזה שיעקב ביקש לגלות הקץ ונסתם ממנו, אבל יעקב עדיין לא ידע מזה.

ב. כתב הרמב"ן מטרת השבועה היה לאיים על פרעה שאם ירצה שיוסף יתיר השבועה, יאמר לו אני יתיר השבועה שהשבעתי לך שאני לא יגלה שאינך יודע לשון הקודש, ואם כן כל השבועה היה לאיים על פרעה, ופרעה אינו יודע הלכות שבועה אם חל או לא.

ג. בשו"ת בית יצחק יו"ד ס"ח אות ח' מבואר שהא דצריך כפרה הוא רק אם רצה לעשות עבירה ועלה דבר הרשות, אבל אם רצה לעשות עבירה ועלה דבר מצוה וכנד"ד

שיצא טובה לעולם אינו צריך כפרה

תודה רבה

לייבל געלקופף

נ.ב. לענין שאלות שבוע שעבר

בתוס' יבמות מבואר דאברהם אבינו פרע עצמו אע"ג דלא מציווה, דקיימו המצוות עד שלא ניתנה וממילא גם השבטים ויוסף פרעו עצמן

א. ע"כ השבועה לא היתה בכל אופן שלא יקברו אותו במצרים דכיון שאינו ברשותו אין השכל נותן ליעקב להשביע יוסף, ולא ליוסף ליטבע כן באמת, אפי' בלי איסור דשבועת שוא, כיון דמי אמר שפרעו יתן לו רשות בזה, אלא ע"כ השבועה היתה שישתדל יוסף בכל כוחו ומאמצו לסדר שלא יהא קבור במצרים וזה באמת הוא בידו לעשות, והשכל נותן שיהא יעקב משביעו, וליוסף לקבל עליו שבועה זו, ולכן אינו שבועת כיון שהוא בידו.

ב. מדברי רש"י בפסחים נו. מבואר דקץ הימין היינו בבית השני כמ"ש המהרש"א שם, והרמב"ן מט-א שאחרית הימים היינו ימות המשיח "כמו שאמר עד יבוא שילו ולו יקרת עמים", ופסוק זו לא קאי אחר ביאת המשיח רק על תקופה לפני ביאת משיח אלא ע"כ במה שכתב ימות המשיח היינו התקופה לפני משיח.

ג. האחים היו סבורים שיוסף חייב מיתה באמת ולכן לא היה בגדר נתכוון לאכול בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה, כיון שכוונתם היתה מצד חיוב ודין, ומ"מ היו תביעה עליהם שהיה להם לדקדק עליו אם יוסף באמת חייב מיתה, ולכן אמר אתם "חשבתם עלי רעה" לא שהיה מחשבה לעשות רעה רק דבחפתא היה רעה אבל "אלוקים חשבה לטובה", ולכן אפי' בידי שמים היו פטורים.

Moshe Levine

Riddle 1

לשון מהר"ל בנצח ישראל פרק מ"ד, לא באנו לבאר רק כי גלוי הקץ אין ראוי לשום אדם וכל זה מפני מעלת הקץ לכך לא היה ראוי לגלות הקץ כי אם ליעקב שהקץ נעלם אין ידיעה בו ולכך תפח רוחן של מחשבי הקץ, ומזה תדע כי כל מה שאמרו חכמים בענין הקץ לא שהיו גוזרים שכך יהיה בודאי באותו זמן ובאותו שעה רק שגלה לנו זמן מוכן שראוי שיהיה בו הקץ ועד אותו הזמן אין ראוי שיהיה הקץ כלל עד אותו זמן שהוא מוכן אבל לא באו לומר שהומן והקץ הוא בודאי באותו זמן וכן שדבר זה אי אפשר כמו שהתבאר שהקץ הוא מן הדברים הנעלמים אשר אי אפשר שיהיה נגלה בבירור.

יש לעיין לכאורה לפי הגדרת הרמב"ם שיש דין לחכות ביאתו ולכן אינה ראוי לחשב קץ, וא"כ אף לפי"ד שהקץ הוא רק זמן הראוי מ"מ עד אותה הזמן לא היה אפשר לחכות ביאתו.

באופ"א יל"ע שאפי' לפי מה שחשב הקץ היה ראוי לאחישנה

Riddle 2

לא מצינו במקרא רק שבועה שלא יקברנו במצרים

Riddle 3

מתרצים העולם, א' לפי שלבסוף היה לטובה (ולא רק שלא היה חטא ואלא לטובה). ב' לפי שגם כשמכרוהו לא נתכוונו לחטא ואלא היו סבורים שהיה ע"פ דין, או שהיה לו דין רודף, או שהיה מורד במלכות, וכהנה וכהנה, ולכן בין לפי טעותם מעיקרא ובין מה שהיה למעשה לא היה בה ענין חטא.

Hello my name is Sruly Modes & I would like to offer several answers to this week's riddles.

1. A) R' Chaim Kanivasiky explains there are two types of "Kaitz", "b'eto" and "b'achishena". The gemorah is talking about being "mechashiv" the final zman hageula, Yaakov only wanted to reveal the more opportune times, the problem of the Gemorah isn't applicable since he wasn't giving an automatic locked in deadline. B) R' Shach explains the Rambam L'shitso learns the idea was to be Mazer them on Yichud Hashem.

2. A) The gemorah is talking about swearing that someone else will do something, here although Yosef did indeed need Paroah's permission, at the end of the day he was swearing on his own actions. B) The Yishmach Moshe explains that this was "B'rshuso", since if Paroah would refuse Yosef could then revoke his original Shvua which would automatically make him king. C) The Meshech Chachma learns Yaakov was Mashvia Yosef on his own Guf. D) The Avnei neizar proves from the Ramban that the Avos only kept the Torah in Eretz Yisroel, that clearly this couldn't of been a regular Shvua based on the Parsha of "Levatai", rather it's a "Svara B'alma" that when pledging to give to someone else swearing automatically strengths the commitment. Therefore it's not comparable to a Shvua to throw something to the water, as the whole Shvua is only based on the Parsha of "Levatai" which was given with the condition that the swearing is on what's in his hands, however here were something is actually being given over to

another person, this Shvua is based on a Svara & therefore not grounded to the conditions set in the Parsha of "Levatai". E) Since by making the Shvua Yosef now held very strong leverage over Paroah (see Ramban), this would be comparable to making a Shvua that someone you control will do something. F) Yosef wasn't swearing that he will do it, rather that he will not stop from trying everything in his hands to see that's it's done. G) The problem making a Shvua you can't enforce is that it's considered "Shav", here although it wasn't completely enforceable it still serves a purpose which is to hold leverage over Paroah (see Ramban), therefore it's not considered "Shav".

3. A) The Arvei Nachel makes the distinction between sinning against Hashem, were Kaparah is already necessary for attempting to go against his will, & sinning against a fellow man, were as long as no harm was caused no sin was done. B) The Kli Chemda explains that since not only were they not successful at causing harm rather they even caused good, a Kaparah isn't necessary. C) Since their intention was for a Mitzva, although they were wrong & would of been responsible if any harm was done, since their bad intentions never materialized, & they themselves didn't mean to do bad, no Kaparah is necessary. D) Yosef was saying no Kaparah was necessary "from him", whatever sin they may have done with their intentions is completely between them & Hashem.

Hi,

Some answers to the riddles of the week:

1) I think the simplest answer is that the prohibitions against being "mechashev keitz" refers to those who attempt to ascertain the geula based on textual analysis or similar methods; per the Midrash, Yaakov Avinu knew it definitively through ruach hakodesh and thus there is no possibility of it not occurring. Still, even if true, revealing the date of the coming of the Mashiach would certainly diminish the waiting and hoping element mentioned in the Rambam, presumably even more so than a prediction with less provenance. So instead, I would like to suggest that perhaps the "keitz" is not some static date, but a moving target. Yaakov Avinu knew that his descendants would have to be in Mitzrayim for 400 years (or 210 etc.), but after that there may have been a number of early junctures where the coming of Mashiach would have been possible under the right circumstances: at the Yam Suf, at Matan Torah, at various points in the midbar, at

the entry into or following the conquest of Eretz Yisrael etc. Perhaps Yakov felt that were he to divulge those alternative histories--still only possibilities, not certainties, so subject to some amount of hope and requiring effort--the shibud in Mitzrayim would have been far more bearable and/or it would have inspired his descendants to actually achieve them. However, Hashem had other plans and preferred that these possibilities not be divulged.

I've seen others answer that the "keitz" here refers to something besides the end times/Mashiach, but that kind of sidesteps the question so I prefer the above.

2) The simplest answer, I think, is that there is a distinction between swearing about something that someone else physically does (e.g., throwing a rock into the ocean) or must halachically assent to (e.g., a woman agreeing to marry a man), in which case it's a shavuas shav, and something that is within one's own control to do but for which, for policial or other purposes, they need permission (e.g., burying Yaakov), in which case it's not. Presumably had Pharaoh not given permission, Yosef still would have buried Yaakov in Canaan (or, as implied in Sota 36b, would have become king over Egypt himself precisely by reneging his own promise to Pharaoh not to do so) and, at the very least, at the time he made the promise he was physically capable of doing so.

3) The simplest distinction is that the brothers had a cheshbon for their actions and thought they were acting correctly by throwing Yosef in the pit and selling him down to Mitzrayim, so it's quite different than trying to eat chazir. Another possible distinction can be made between a violation that is bein adam l'chaveiro (attempted poisoning) and bein adam l'makom (attempted eating chazir), though it's not clear to me why one would necessarily be worse than the other in this respect.

Best,

David Birnbaum

הנהגתו is only in regards to the obligation ביו אדם למקום. As far as the אדם לחבירו is concerned, you are totally patur even in דיני שמים. The brothers had already done teshuva as per the obligation of שמים. They were just asking mechila .as far as mechila is concerned they are patur.

Jacob Solomon

PS THIS ANSWER MAY NOT BE COMPLIANT WITH THE BRISKER ROV'S UNDERSTANDING OF ונסלך לה (see brisker rov in nazir that its a p'tur not a new chiyuv)

א - אפשר משום שידע יעקב שהם צדיקים לא צריך לחשוש לגלות להם הקץ שלא יחלש אמונתם עי"ז ועדיין יחכו לביאתו.

ב- אפשר משום שבאמת זה הי' בידו של יוסף שאם פרעה לא יתן לו רשות הוא ישאל על השבועה שנשבע לפרעה שלא יגלה שאינו יודע לשון הקודש ויהי' בעצמו המלך.

ג - הערבי נחל סוף פ' ויחי שבעבירות שכן אדם למקום שהקב"ה יודע מחשבות אף מחשבה נחשב לחטא משא"כ בין אדם לחבירו שאדם אינו יודע מה שבלב חבירו רק המעשים נחשבים.

יישר כח!

אברהם גאלדבערגער

Hi Reb Dovid.

Thank you again for your amazing shiurim, and for bringing Torah to the practical.

To answer your first riddle of the week about how was yaakov able to be מחשב the קץ if the gemoro says (and the Rambam brings it down lahalcha) that תיפח עצמן של מחשבי קיצין?

Yesh lomar according to what the lubavitcher rebbe explained, that the problem is to be מחשב the ketz (figuring out and calculating a time as to when moshiach will come).

But the ketz of the gedolei yisroel, like yaakov, and the Rambam himself in אגרת תימן! And the רס"ג etc, they were not being מחשב, rather they were revealing an actual step and שלב in the coming of moshiach that they had a kabala on, or that they saw beruach hakodesh.

After the Rambam says how bad it is to be mechasehv the ketz, he goes ahead and says אבל יש אצלנו קבלה גדולה ונפלאה קבלתי אותה מאבי שקבל מאביו ומאבי אביו והוא קיבל... (מחשב) (that a kabala is different than just calculating the ketz).

Yaakov's ketz was an actual ketz that if bnei yisroel were worthy would have been moshiach, but even without it, it was the geulas mitzraim... it was not just yaakov calculating a time, but an actual keitz that he saw (that happened on some level).

Pepashtus, the problem with being mechashev the ketz is like the gemara in Sanhedrin continues, that people might get a חלישות when moshiach doesn't actually come.

But the ketz of the gedoilei yisroel where actual kittzin, steps in the coming of moshiach. They revealed it to us in order to inspire us to do more Torah and mitzvos to be worthy for the altimeter revelation of moshiach.

To answer the second riddle on how the or hachaim could say that this that yosef told his Brothers that נתכוון להרוג את זה אתם חשבתם עלי רעה ה חשבה לטובה is compared to זה where he is potur. Why is it not like נתכוון לאכול טריפה which still needs a kapara.

Maybe you could say that there is a difference בין אדם לחברו ובין אדם למקום. Between man and man, as long as you didn't do anything, we can't hold you accountable. But between a person and Hashem, the problem is not only the actual deed, it is the fact that he was בוגד in Hashem. Even if he didn't end up doing it, he was still בוגד in Hashem just by intending to do it.

The shvatim were between man and man, that's why it's compared to the case of נתכוון להרוג where he is potur because he didn't actually do it.

(The truth is that between the shvatim and Hashem they probably do need to do teshuva just for their intent)..

Yehuda Heber

ה'תש"ס
למועד חנוכה וזמן אילול
א. אהרן חתם קיים אין מה דנוט... כהגור בזה' אהל אצו יזקק אנוצ' בלא חסג אלו ידע, ואשר חזק דהשגיח יד וזקק קדש לאלות
חזק י' לבוש דאפסי כיוצא חסד' דהגראצי של שנה אשוקקיה רעה יתקן ואנים... ל' יזקק לאלות אין זה ספק, ריה כלל לא חסד קבץ...
ג. לא חתמת י' ק'
ד. חתק' אל האר איים קק' י' חתק' בין שדה לקיום לבין שדה לחג ירו. זגין שדה לקיום אה חסד לטענת דבר איסור זמן כברה.
אולם בגין אונק צ' צ' למעט דבר שמו רש' לבאים, ואם האדם לא חסד אה וא צרי יד לא זכר. צעג דיה בין אורס להוב ירו' שהשאר
החסיסר" צ' לחיות בצר אנונים עלו רצה... .

אברהם בן יצחק
מאן גיטס
פערדא

Last Week's Riddles

I disagree with your answer to the second riddle last week, because that is your chiddush that the chishad is with the person actually slaughtering the animal, however in truth the actual documented case of this chishad was with yosef and his brothers and that was a case of an **onlooker** having a chishad.

The answer to the first riddle last week about shehechyanu was very geshmak.

Good Shabbos!

Joe Collins